

Report on Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Zuzana Lukešová
Advisor:	Henrieta Tulejová
Title of the thesis:	Dlouhodobá udržitelnost financování zdravotnictví v České republice

OVERALL ASSESSMENT (provided in English, Czech, or Slovak):

Diplomová práca sa zameriava na namodelovanie alternatívneho spôsobu financovania prostredníctvom kombinácie odvodov a nominálneho poistného, na základe inšpirácie z Holandska, Nemecka a Švajčiarska. Cieľom zmeny modelovanej zmeny financovania je zabezpečenie dostatočného objemu prostriedkov aj v prípade pokračujúceho starnutia populácie, rastúceho tlaku na hľadanie zdrojov financovania nových technológií v zdravotníctve a zvyšujúcich sa očakávaní obyvateľstva.

Autorka vo svojej práci namodelovala 1 z možných scenárov implementácie nominálneho poistného. Podľa tohoto scenára kompenzácie na nominálne poistné pre sociálne slabšie vrstvy majú dosahovať objem prostriedkov, ktoré dnes štát využíva na krytie odvodov za tzv. poistencov štátu. Tým by mala byť zaistená podmienka neutrálneho dopadu takejto zmeny na verejné financie a teda aj vyššia pravdepodobnosť presadenia. Model nominálneho poistného zároveň počíta so získaním dostatočného objemu prostriedkov na kompenzácie zrušených regulačných poplatkov v nemocniciach.

Práca je štruktúrovaná do 8 častí, z nich úvodné časti popisujúce štruktúru zdravotného systému alebo históriu financovania zdravotníctva sa z pohľadu zamerania práce javia ako nadbytočné. V rámci rešerše literatúry by som očakávala diskusiu k jednotlivým faktorom, u ktorých sa predpokladá negatívny dopad na udržateľnosť súčasného modelu financovania zdravotníctva – technológie, starnutie populácie a vzťah k meniacemu sa zdravotnému stavu obyvateľstva, rastúce očakávania obyvateľstva v súvislosti s rastúcim bohatstvom krajiny, Baumolov efekt a pod. V súčasnej literatúre venujúcej sa ekonomii zdravotníctva je diskutovaných niekoľko scenárov dopadu týchto faktorov na rastúce výdavky na zdravotníctvo a vzhľadom na zameranie práce a argumentáciu podporujúcu potrebu zmeny financovania zdravotníctva mal byť rešerš tejto literatúry nevyhnutnou súčasťou práce. Autorka by sa tak vyhla niektorým nepresným záverom znižujúcim kvalitu práce – napr. „*Vyšší nákladovost péče o seniory je vedle zvýšené potřeby péče vysvětlována například zvýšenými náklady na větší počet pokusů o záchranu života umírajících osob.*“

V rešerši literatúry taktiež chýba dôsledný prehľad jednotlivých scenárov rastu výdavkov na zdravotníctvo a výber najvhodnejšieho pre ďalšie modelovanie.

Autorka si vybrala pre svoju prácu veľmi zaujímavý a aktuálny problém. Pri svojich úvahách sa necháva inšpirovať lídrami v zmenách financovania zdravotníctva v Európe a z tohoto pohľadu je možné jej prácu hodnotiť ako prínosnú a inovatívnu. Vzhľadom na zložitosť modelovania rastu výdavkov na zdravotníctvo si autorka korektne vybrala pre modelovanie jeden z najbližších rokov a snažila sa v rámci obmedzených dát namodelovať výšku potenciálneho nominálneho poistného. Je zrejmé, že v rámci presadzovania by bolo potrebné namodelovať viacero scenárov, napr. aj scenár počítajúci so znížením % odvodov zamestnancov a/alebo zamestnávateľom s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť ČR v medzinárodnom obchode, prípadne.

Prínosné pre prácu by bola rozsiahlejšia argumentácia toho, prečo zvolila práve nominálne poistné a nie napr. len jednoduché zvýšenie % odvodov na poistné na verejné zdravotné poistenia, alebo rozšírenie vymeriavacieho základu pre odvody na verejné zdravotné poistenie o odvody z dividend, ziskov farmaceutických spoločností, prenájmu. Takéto rozšírenie, aj keď filozoficky vzhľadom na charakter týchto príjmov nesprávne, bolo implementované v niektorých krajinách, napr. Francúzsko, Maďarsko, Slovensko. Taktiež by práci pomohla argumentácia, prečo je dôležité, aby nominálne poistné platili všetci poistenci a nielen ekonomicky aktívni a ďalej popis mechaniky stanovovania bázičného nominálneho poistného. Kvalita práce by bola vyššia, keby sa autorka dôslednejšie zaoberala filozofiou nominálneho poistného a jeho vzťahom k celkovým výdavkom na zdravotníctvo. V časti 3 sa venuje výške výdavkov na zdravotníctvo vo vzťahu k HDP, pričom jej častokrát unikajú dôležité skutočnosti, napr. že neexistuje „správne“ % výdavkov na zdravotníctvo a že jedným z prínosom nominálneho poistného je práve umožniť vygenerovať cenu poistného v konkurencii na

Report on Master Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Zuzana Lukešová
Advisor:	Henrieta Tulejová
Title of the thesis:	Dlouhodobá udržitelnost financování zdravotnictví v České republice

trhu a nie reguláciou % odvodov zo strany štátu. Táto konkurencia potom prostredníctvom nakupovania zdravotnej starostlivosti prostredníctvom kontraktov medzi zdravotnými poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, a nie úhradovou vyhláškou, ako je tomu v ČR, vytvára tlak na zvyšovanie efektívnosti. Taktiež zostala nepovšimnutá skutočnosť, že % výdavkov vo vzťahu k HDP kolíše z rôznych dôvodov - zatiaľčo v 90. rokoch to boli predovšetkým tvrdé regulačné zásahy štátu s cieľom znížiť výdavky na zdravotníctvo, v posledných rokoch to boli najmä dôsledky krízy, ktoré viedli k poklesu HDP. Porovnávanie „kvality“ financovania pomocou % z HDP tak môže byť zavádzajúce.

V práci sa vyskytuje niekoľko drobných faktografických nedostatkov, napr. regulačné poplatky už vzhľadom na svoj názov nie sú spoluúčasťou ani významným zdrojom financovania zdravotníctva, ale majú predovšetkým regulačný účel. Podobne nie je pravdivé tvrdenie: „*všichni poskytovatelé fungují na základe zmluv so zdravotnými poisťovňami*“ – v zdravotníctve nepochybne pôsobia poskytovatelia, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť len na základe priamych platieb pacientov

Celkovo však hodnotím prácu ako prínosnú. Zaoberá sa aktuálnou problematikou. Modelovaný scenár je logický a zrozumiteľný a vystavaný v rámci dostupných dát. Práca je napísaná zrozumiteľne, je štrukturovaná. Väčšej zrozumiteľnosti by napomohlo, keby niektoré tabuľky boli prevedené do podoby grafov, prípadne neboli rozdelené cez viacero strán. Práca je vhodne doplnená odkazmi na literatúru.

Z vyššie uvedených dôvodov doporučujem prácu k obhajobe.

SUMMARY OF POINTS AWARDED (for details, see below):

CATEGORY	POINTS
Literature (max. 20 points)	10
Methods (max. 30 points)	20
Contribution (max. 30 points)	18
Manuscript Form (max. 20 points)	18
TOTAL POINTS (max. 100 points)	66
GRADE (1 – 2 – 3 – 4)	2

NAME OF THE REFEREE: Henrieta Tulejova

DATE OF EVALUATION: 22.6.2014

Referee Signature